

Sygn. akt V ACz 706/12

POSTANOWIENIE

Dnia 27 września 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach V Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Barbara Kurzeja (spr.)
Sędziowie :	SA Janusz Kiercz SA Olga Gornowicz-Owczarek

po rozpoznaniu w dniu 27 września 2012 roku w Katowicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku(...)Spółki Akcyjnej w B.

z udziałem(...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w B.

o udzielenie zabezpieczenia

na skutek zażalenia uprawnionej

na postanowienie Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 2 sierpnia 2012 r., sygn. akt. XIII GCo 112/12

p o s t a n a w i a : oddalić zażalenie.

Sygn. akt V ACz 706/12

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Katowicach oddalił wniosek uprawnionej o udzielenie zabezpieczenia przed wytoczeniem powództwa o ustalenie, że wszystkie należności czynszowe i opłaty wraz ze wszelkimi przysługującymi im prawami, naliczone przez obowiązującą jako zarządcę majątku uprawnionej do dnia 22 maja 2012 r. tj. do dnia obowiązywania umowy o zarządzanie z dnia 1 lutego 2003 r., lecz niewydatkowane przez obowiązującą w toku tego zarządu na pokrycie wydatków związanych z przedmiotem tej umowy nie stanowią, przy rozwiązaniu umowy o zarządzanie z dnia 1 lutego 2003 r., przychodu obowiązanej. Zabezpieczenie miało polegać na zajęciu rachunków bankowych obowiązanej, wierzytelności przysługujących jej w stosunku do (...) Sp. z o.o. w T. i wobec Gminy T. i Gminy K. do kwoty 44.945.184 zł.

W ocenie Sądu pierwszej instancji uprawniona nie uprawdopodobniła roszczenia, którego zabezpieczenia się domaga. Z konstrukcji roszczenia wynika bowiem, że pozwana domaga się w istocie ustalenia faktu, że określone należności nie stanowią w przytoczonych przez uprawnioną okolicznościach, przychodu obowiązanej. Powszechnie przyjęte orzecznictwo stoi na stanowisku, że powództwo o ustalenie nie może zmierzać do ustalenia faktów

nie mających prawotwórczego charakteru, ani też ustalenia okoliczności faktycznych sprawy. Określony fakt ma cechy prawotwórcze, jeżeli jego ustalenie w istocie zmierza do ustalenia prawa lub stosunku prawnego a żądanie uprawnionej, na obecnym etapie postępowania takich cech nie posiada. Nieuprawdopodobnienie roszczenia niweczy w zasadzie konieczność badania przesłanki istnienia interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia. Ponadto wskazane sposoby zabezpieczenia były zdaniem Sądu nieadekwatne do skonstruowanego przez uprawnioną roszczenia o ustalenie.

Powyższe postanowienie skarżąca zaskarżyła w całości, zarzucając naruszenie art. 189 k.p.c. poprzez przyjęcie, że roszczenie o ustalenie, którego zabezpieczenia domaga się uprawniona we wniosku z dnia 31 lipca 2012 r. jest niedopuszczalne w świetle w/w przepisu albowiem roszczenie to dotyczy faktów nie będących faktami prawotwórczymi i w konsekwencji przyjęcie, iż uprawniona nie uprawdopodobniła roszczenia ani tym bardziej nie wykazała interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia. Zarzuciła również naruszenie art. 738 k.p.c. poprzez nierozpoznanie całokształtu materiału dowodowego przedłożonego przez uprawnioną, naruszenia art. 755 k.p.c. poprzez przyjęcie, że Sąd jest związany żądaniem uprawnionego zawartym we wniosku o udzielenie zabezpieczenia i nie może, w granicach wniosku, zmienić żądanego zabezpieczenia. W oparciu o powyższe zarzuty wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia i udzielenie uprawnionej zabezpieczenia roszczenia, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Trafnie przyjął Sąd Okręgowy, iż uprawniona nie uprawdopodobniła roszczenia, którego zabezpieczenia się domaga, zatem nie spełniła przesłanki udzielenia zabezpieczenia przewidzianej w art. 730¹ § 1 i § 2 k.p.c.

W ocenie skarżącej przysługuje jej ochrona przewidziana w art. 189 k.p.c., gdyż jej powództwo zmierzać ma do ustalenia faktu prawotwórczego, a to ustalenia treści (wykładni) postanowień umowy z dnia 1 lutego 2003 r. zawartej między uprawnioną a zobowiązaną, na podstawie której obowiązana do dnia 22 maja 2012 r. zarządzała nieruchomościami lokalowymi uprawnionej. Określony fakt ma cechy prawotwórcze, jeżeli jego ustalenie w istocie zmierza do ustalenia prawa lub stosunku prawnego. Taka sytuacja w niniejszej sprawie nie występuje, uprawniona nie dąży bowiem do ustalenia okoliczności z której wynikałoby jakiekolwiek prawo lub stosunek prawny, gdyż kwestia istnienia stosunku prawnego, z którego skarżąca wywodzi swoje uprawnienie do wytoczenia powództwa w niniejszej sprawie, została już rozstrzygnięta w wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 22 maja 2012 r., w sprawie o sygn. akt V ACa 187/12. We wspomnianym postępowaniu obowiązana domagała się ustalenia istnienia stosunku prawnego wynikającego z umowy o zarządzanie zawartej przez strony w dniu 1 lutego 2003 r., a w konsekwencji orzeczenia, że wypowiedzenie tej umowy dokonane przez pozwaną jest bezskuteczne, Sąd jednak powództwo oddalił.

Z konstrukcji roszczenia wynika, że skarżąca zamierza domagać się w procesie ustalenia faktu, iż określone należności nie stanowią w przytoczonych przez uprawnioną okolicznościach, przychodu obowiązanej. Fakt błędnego naliczania i zarachowywania określonych wpłat, a nadto innych rozliczeń, które nie miały umocowania w wiążących strony stosunkach prawnych, winien zostać zbadany przez Sąd w postępowaniu toczącym się na skutek wniesienia powództwa o zasądzenie, nie zaś o ustalenie, gdyż wydanie rozstrzygnięcia w tym przedmiocie nie prowadzi do powstania prawa lub stosunku prawnego.

Decydujące znaczenie dla wyboru formy ochrony praw przewidzianej w art. 189 k.p.c. ma interes prawny powoda, który zachodzi, jeżeli sam skutek, jaki wywoła uprawomocnienie się wyroku ustalającego, zapewni powodowi ochronę jego prawnie chronionych interesów, czyli definitywnie zakończy spór istniejący lub prewencyjnie zapobiegnie powstaniu takiego sporu w przyszłości. Tych okoliczności skarżąca nie wykazała.

Materiał dowodowy zebrany w sprawie nie pozwalał zatem Sądowi pierwszej instancji na uznanie roszczenia powoda za wystarczająco prawdopodobne w świetle art. 730¹ § 1 k.p.c.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. postanowił jak w sentencji postanowienia, uznając zażalenie pozwanej za bezzasadne.